

V TIENI ORECHOV

*Jednoduchosť a
zložitosť nemusia byť
nezlučiteľné protiklady.
O tom, ako sa ich
vzájomný súzvuk dá
uplatniť pri vytváraní
úspešnej architektúry,
vie svojimi projektmi
pútavo rozprávať
Maroš Fečík z ateliéru
Plusminus Architects*

TEXT MICHAL LALINSKÝ
FOTO MAROŠ FEČÍK

TLMENÉ Interiérové riešenie domu plynie v neutrálnej tónine. Bielej, sivej a čiernej sekundujú výtvare plnokrvné odtiene dreva, ale aj občasný akcent farby na nábytku. Sedacia je od Zanotta, stolík od IKEA, kreslo od Fritz Hansen.

DRAMATICKÉ
Odvrátenej strane kuchynského ostrova vládne prisny, bezmála päť metrov dlhý pult z betónu. Stoličky sú od HAY.

Prirodzený rast miest v čase aj priestore prináša rozmanité urbanistické situácie. U nás je jednou z tých najbežnejších pozvoľná „konverzia“ záhradkárskeho oblasti, ktoré s príznačnou voľnočasovou nedbanlivosťou štedro obkolesujú slovenské mestá, na pragmatické obytné štvrte. Z pohľadu prísnych urbanistov to nie je ideálne. Parcelácia záhradiek sa prejavuje stiesnenými stavebnými pozemkami; jej dopravná obsluha navyše pokrívajú v rozmeroch úspornejšou, zato zbytočne hustou cestnou sieťou. Na druhej strane

novej obytnej štvrte malebné zátišia. Presne také sme vedno s jeho spoluautorom, architektom Marošom Fečíkom, navštívili.

DÔMYSELNÝ RODINNÝ DOM
v jednom z veľkomestských pohlcovanom satelite Bratislavy – vo Vrakuni – výborne ilustruje spomínané komplikácie stavania v záhradkárskej kolónii. Priúzký pás pozemku, cestičky z oboch jeho strán aj nepraktická terénna vlna však v rukách architekta s nezakalenou víziou neznamenať žiadne bremeno. Práve naopak. Fungujú ako tvorivé výzvy, ktoré dokážu podnietiť nápadité riešenia. Výsledok – ako v prípade vrakunského domu – obracia všetky komplikované mrzutosti vo svoj prospech. Jednoducho! Rozvíja nimi základný predpoklad úspešnej architektúry: bezchybné naplnenie základného účelu s pridanou hodnotou autorskej odvahy a originality. Jedinečnosť tohto domu okrem dômyselného stavebného konceptu pramení aj z atmosféry miesta. Samotnou jeho prítomnosťou nie je nijako

spochybnená, iba umocnená: napríklad citlivo zvolenou mierkou stavby, ktorá vyhovuje mierne vidieckemu naturelu zóny. Záhradkárska minulosť pripomínajú statné, bohato rodiace orechy v prednej časti domu aj ovocinárske fragmenty šikovne zakomponované do novej okrasnej výsadby.

ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE
rodinného domu v niečom pripomína postmoderné romány Marishy Pesslovej. Podobne ako pôvabná spisovateľka, aj architekt uplatnil všetečnú poučenosť a z repertoáru možných architektonických stratégií povybíral tie najzaujímavejšie motívy. S eklektickou samozrejmou ich namixoval do napínavého celku, takže dom baví od úvodnej kapitoly až do poslednej bodky. Jeho sujetom sa vinú sugestívne linky, od ktorých sa len ťažko dá odtrhnúť; do stavebného organizmu sú však vtkané s takou ľahkosťou, že obyvatelov nijako neobťažujú. Pri ich zámernom čítaní sa tak dá

Jedinečnosť domu pramení aj z atmosféry miesta

však znovuzrodeným záhradkám nechýba svojrázny šarm, niečo, čo s trochou trúfalosti možno nazvať „geniom loci“. Zvlášť polodokončená zmes novostavieb so starostlivo upravenými dvormi, ktoré susedia s divo zarastenými, zabudnutými záhradkami „na dôchodku“ vytvára v scénografii

INKLUZÍVNE
Schodisko žiari svojím šarmom v centre domu ako atraktívny priestorotvorný prvok. Stôl je od Javorina, stoličky od Vitra a IKEA, svietidlo od Davida Trurbridgea.

ŠTRBAVÉ
Celistvú hmotu domu narušajú „perforácie“ patia umiestnené po oboch stranách jeho zúženého drieku.

PRIEHLADNÉ
Od vstupu sa chodbou, schodiskom a celým priestorom obývacej izby dá dovidieť až do zadnej záhrady.

HRAVÉ

Vrchná podesta schodiska – galéria na poschodí – sa stala ďalšou obývacou zónou, ktorú si ako herňu osvojili deti. Okrem zdedeného starého nábytku sú tu sedačky od Fatboy a IKEA.

OSVOJENÉ Spálňa prezradí kultivovaný vkus majiteľov aj fakt, že sa s domom dobre zžili. Svetidlo je od IKEA, nočné stolíky od Kartell.

pobaviť proto-modernistickou myšlienkou „Raumplan“, náznakmi postmodernej dekonštrukcie, prívetivou stylistikou škandinávskej školy, ale tiež tvrdým minimalizmom. Nič z toho v dome nie je použité z dôvodu autorskej samoučelnosti, ale prispieva k bezchybnému pohodliu pri jeho každodennom používaní.

RAFINOVANOSŤ USPORIADANIA

stavebného celku vychádza z miernej terénnej vlny, ktorá pozemok rozčlenila na dve úrovne. Architekt jej svahovitý profil skopiroval do pozdĺžneho rezu, takže dispozičný plán rozvinul na podlažiach vzájomne posunutých o polovičnú výšku. V mieste ich zrážky priestor otvoril do veľkorysej výšky obytnej haly s elegantne prostým schodiskom. Radenie miestností dôsledne kopíruje prevádzkovú logiku domu. Vstup vedľa priestrannej garáže dopĺňa nevyhnutná šatníková skriňa, toaleta a priestor kompaktnej

telocvične so saunou. Jej interiérom je riešený triezvo, takmer spartánsky, vďaka čomu pôsobí väčším dojmom. Sekundárne, „nepobytové“ miestnosti prednej časti domu sú navrhnuté tak, že tvoria akýsi nárazníkový trakt – clonu zo strany od ulice. Okrem nich sa na „uličnom“ podlaží ocitla ešte obligátna hostovská izba/pracovňa orientovaná výhľadmi do patia. Z tejto úrovne sa ramenom schodov dá zostúpiť nižšie na podlažie obytnej zóny, alebo naopak, vystúpať druhou polovicou schodiska na poschodie, kde je umiestnená súkromná časť so spálňami a detskými izbami. V ohybe podlaží mení kompozícia domu smer. Do hry vstupuje vertikálne usporiadanie, ktoré celkovú „vodorovnosť“ stavby dynamizuje v expresívnej, no neafektovanej priestorovej figúre. Vzniká zvislý prierez – obytná hala osvetlená zhora cez svetlíky rôznych veľkostí, ktorá zároveň

integruje rodinný život. Z vrchnej „obývačky detí“ (herne) sa kľže pozdĺž steny s policami knižnice až celkom dolu, kde ju uzemňuje poctivé jedálenské zákutie. V tejto časti sa dom zužuje korzetom patii, ktoré ho obopínajú z oboch strán. Ich význam objasňuje architekt Maroš Fečík: „Vzhľadom na malú záhradu pri dome sme sa pokúsili zväčšiť jeho kontakt s exteriérom aj týmito bočnými perforáciami. Posúvaním hmôt domu vznikli priestory ďalšej terasy a patia.“ Zúženina okolo nich zároveň funguje ako kompozičná predohra k nadväzujúcej obytnej časti. Tvorí ju jednoliaty priestor s kuchyňou i účelne zariadeným zákutím obývačky. Celkom v závere sa otvára do záhradky cez veľké, ničím neprerušené veľkoplošné okná a šikmo strihnutú terasu.

PRETKÁVANIE PRIESTOROV

s mimoriadne efektným užívateľským výsledkom môže

JASNÉ

Stropným svetlíkom v kúpeľni sa do interiéru vlieva dostatok svetla. V ňom vynikne striedme, no prívetivé zariadenie. Umývadlo je od Duravit, batérie sú od Grohe a vaňa je od Kaldewei.

VOŇAVÉ

Šíre plochy fasád tvorí minuciózne vypracovaný obklad z cédrového dreva.

PROFIL

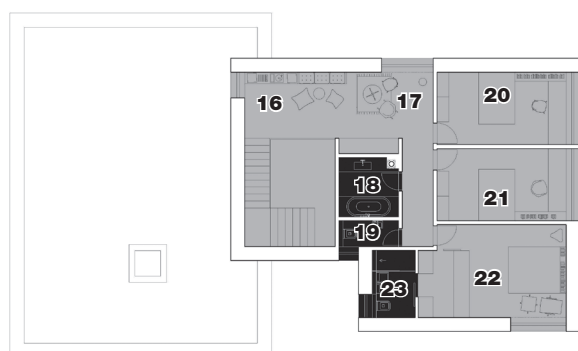
Stavba Rodinný dom, Bratislava – Vrakuňa **Rozloha pozemku** 579 m² **Zastavaná plocha** 202 m² **Úžitková plocha** 260 m² **Rok dokončenia** 2014 **Architekti** Maroš Fečík, Andrej Olah (ateliér plusminus architects) www.plusminusarchitects.com **Vybavenie** David Trubridge, HAY, IKEA, Vitra, Zanotta

1. POSCHODIE

- 01 Vstup/predsieň
- 02 Schodisko
- 03 Jedáleň
- 04 Kuchyňa
- 05 Obývacia izba
- 06 Pracovňa
- 07 Komora
- 08 Hostovská izba/ pracovňa
- 09 Sauna
- 10 Telocvičňa
- 11 Toaleta
- 12 Garáž
- 13 Terasa
- 14 Terasa
- 15 Patio
- 16 Galéria
- 17 Herňa
- 18 Kúpeľňa
- 19 Toaleta
- 20 Detská izba
- 21 Detská izba
- 22 Spálňa
- 23 Kúpeľňa

2. POSCHODIE

pôsobiť jednoducho. Pravda však je, že v skutočnosti ide o záležitosť pomerne komplikovaných technických, stavebných aj priestorotvorných procesov. Nimi príkladnosť domu nekončí. Dôležitá je i remeselná bravúra v detailoch – architekti (a rozsiahly tím dodávateľov) ju servírujú na každom kroku. Tu prekvapia trpezlivými nuansami na garážových vrátnach obložených cédrovým drevom, tam zas oslovia hravou nenáročnosťou vstavaných polic z preglejky; dych vyrazia úchvatným betónovým pultom kuchynskej linky s nečakane umiestneným telesom kozubovej vložky, inde zas očaria civilnou vľúdnosťou poctivých materiálov. Skrátka v interiéri, podobne ako v samotnej architektonickej koncepcii, naaranžovali veľké množstvo pútavých momentov tak, aby umocnili základný zmysel, aký sa od domu tejto kategórie očakáva: aby organicky splynul so životným rytmom svojich majiteľov, aby im bezvýhradne slúžil nielen v utilitárnej či estetikej rovine, ale i v hlbších významových vrstvách skutočného „domova“.